

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO Nr. XII-2603

Darbo ir poilsio laiko nesutartos nuostatos

DK straipsnis	Diskutuotina Darbo kodekso nuostata	Profesinių sąjungų pozicija	Darbdavių pozicija	Vyriausybės pozicija
Igyvendinimo įstatymo 6 straipsnio 8 dalis.	8. Nuo Darbo kodekso įsigaliojimo kasmetinės atostogos, į kurias teisė įgyta iki Darbo kodekso įsigaliojimo, suteikiamos darbo dienomis, už kiekvienas septynias kalendorines dienas atostogų suteikiant penkias darbo dienas kasmetinių atostogų (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba šešias darbo dienas už kiekvienas septynias dienas (jeigu dirbama šešias dienas per savaitę). Darbuotojai, iki Darbo kodekso įsigaliojimo turintys nepanaudotų kasmetinių atostogų daugiau kaip už trejus darbo metus, turi teisę jas išnaudoti iki 2020 m. sausio 1 d.			ATIDĖTA Galimi variantai: 1) Perskaičiuoti sukauptas dienas į darbo dienas; 2) Sunaudoti sukauptas kalendorinėmis dienomis.
112 straipsnis. Darbo laiko norma	4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato sutrumpintas darbo laiko normas, taip pat kasdienės ir savaitės darbo laiko trukmės nustatymo ir apmokėjimo tvarką asmenims, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, ir asmenims, dirbantiems darbo aplinkoje, kurioje įvertinus riziką nustatyta, kad sveikatai kenksmingų veiksnių dydžiai viršija darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų leistinus dydžius (kiekius) ir techninėmis ar kitomis priemonėmis jų kiekio darbo aplinkoje sumažinti iki sveikatai nekenksmingų dydžių neįmanoma.			4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato sutrumpintas darbo laiko normas, taip pat kasdienės ir savaitės darbo laiko trukmės nustatymo ir apmokėjimo tvarką asmenims, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, bei šių asmenų sąrašą ir asmenims, dirbantiems darbo aplinkoje, kurioje įvertinus riziką nustatyta, kad sveikatai kenksmingų veiksnių dydžiai viršija darbuotojų saugos ir sveikatos teisės

				aktų leistinus dydžius (kiekius) ir techninėmis ar kitomis priemonėmis jų kiekio darbo aplinkoje sumažinti iki sveikatai nekenksmingų dydžių neįmanoma.
II dalis Individualieji darbo santykiai, VIII Skyrius darbo ir poilsio laikas I Skirsnis darbo laikas. 113 straipsnis. Darbo laiko režimas	1. Darbo laiko režimas – darbo laiko normos paskirstymas per darbo dieną (pamainą), savaitę, mėnesį ar kitą apskaitinį laikotarpį, kuris negali viršyti trijų paeiliui einančių mėnesių.	Pakeisti DK 113 str. 1 d. išdėstant: 1. Darbo laiko režimas – darbo laiko normos paskirstymas per darbo dieną (pamainą), savaitę, mėnesį ar kitą apskaitinį laikotarpį, kuris negali viršyti <i>vieno mėnesio, o suminei darbo laiko apskaitai negali viršyti 3 paeiliui einančių mėnesių.</i>		SUTARTA kaip profesinių sąjungų pasiūlyme. Reiktų persvarstyti iš naujo. Neaišku, kokiais atvejais negali viršyti mėnesio, nes pvz., nekintančios darbo dienos (pamainos) režime 40 val. turėtų būti išdalijama per savaitę.
II dalis Individualieji darbo santykiai, VIII Skyrius darbo ir poilsio laikas I Skirsnis darbo laikas. 114 straipsnis. Maksimaliojo darbo laiko reikalavimai	Jeigu šio kodekso normos nenustato kitaip, darbo laiko režimas negali pažeisti šių maksimaliojo darbo laiko reikalavimų: 1) vidutinis darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, tačiau neįskaitant darbo pagal susitarimą dėl papildomo darbo laiko, per kiekvieną septynių dienų laikotarpį negali būti ilgesnis kaip keturiasdešimt aštuonios valandos; 2) darbo laikas, įskaitant viršvalandžius ir darbą pagal susitarimą dėl papildomo darbo, per darbo dieną (pamainą) negali būti ilgesnis kaip dvylika valandų, neįskaitant pietų pertraukos, ir šešiasdešimt valandų per kiekvieną septynių dienų laikotarpį;	Išbraukti žodį „laikas“, Ir papildyti nurodant: negali būti ilgesnis kaip keturiasdešimt aštuonios valandos, <i>o maksimali savaitės trukmė ne ilgesnė kaip 60 valandų per kiekvieną 7 dienų laikotarpį.</i>		TT sutarta kaip profesinių sąjungų pasiūlyme. BŪTINA PERSVARSTYTI. Pritarti žodžio „laikas“ išbraukimui. Nepritarti dėl 60 val. Prieštarauja Direktyvai. 1) vidutinis darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, tačiau neįskaitant darbo pagal susitarimą dėl papildomo darbo laiko

reikalavimai				<p>negali būti ilgesnis kaip keturiasdešimt aštuonios valandos;</p> <p>2) darbo laikas, įskaitant viršvalandžius ir darbą pagal susitarimą dėl papildomo darbo, per darbo dieną (pamainą) negali būti ilgesnis kaip dvylika valandų, neįskaitant pietų pertraukos, ir šešiasdešimt valandų per kiekvieną septynių dienų laikotarpį, laikantis šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų;</p> <p>2. Darbdavys negali reikalauti darbuotojo dirbti ilgiau nei šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą darbo laiką, išskyrus, kai yra darbuotojo rašytinis sutikimas. Darbdavys turi užtikrinti, kad darbuotojas nepatirs jokių nuostolių, jei atsisakys dirbti ilgiau nei šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą darbo laiką. Darbdavys privalo turėti darbuotojų, dirbančių ilgiau nei šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą darbo laiką sąrašus ir juos pateikti Valstybinei</p>
---------------------	--	--	--	--

				darbo inspekcijai jos reikalavimu. Valstybinė darbo inspekcija turi teisę uždrausti tokiems darbuotojams dirbti ilgiau nei šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą darbo laiką dėl su darbuotojų sauga ar sveikata susijusių priežasčių.
II dalis Individualie ji darbo santykiai, VIII Skyrius darbo ir poilsio laikas I Skirsnis darbo laikas. 114 straipsnis.	5) maksimalusis darbo laikas, dirbant pagal suminę darbo laiko apskaitą, įskaitant viršvalandžius, tačiau neįskaitant darbo pagal susitarimą dėl papildomo darbo, vidutiniškai per septynių dienų laikotarpį negali būti ilgesnis kaip keturiasdešimt aštuonios valandos, skaičiuojant per apskaitinį laikotarpį.	Jei šio Kodekso normos nenustato kitaip, darbo laiko režimas negali pažeisti šių maksimaliojo darbo laiko reikalavimų: 5) maksimalusis darbo laikas, dirbant pagal suminę darbo laiko apskaitą, įskaitant viršvalandžius, tačiau neįskaitant darbo pagal susitarimą dėl papildomo darbo, vidutiniškai per kiekvieną septynių dienų laikotarpį negali būti ilgesnis kaip keturiasdešimt aštuonios valandos, skaičiuojant per apskaitinį laikotarpį. 1.	TT sutarta. 5) maksimalusis darbo laikas, dirbant pagal suminę darbo laiko apskaitą, įskaitant viršvalandžius, tačiau neįskaitant darbo pagal susitarimą dėl papildomo darbo, vidutiniškai per kiekvieną septynių dienų laikotarpį negali būti ilgesnis kaip keturiasdešimt aštuonios valandos, skaičiuojant per apskaitinį laikotarpį. Suminė darbo laiko apskaita naudojama siekiant lanksčiau organizuoti gamybą ar paslaugų teikimą, prisitaikyti prie rinkos poreikių, išlikti konkurencinėje kovoje. Siūloma nuostata paneigia suminės darbo laiko apskaitos esmę.	

				Nelieka lankstumo arba jis lieka tik disponuojant 8 val. viršvalandžių galimybe per 7 dienų laikotarpį.
II dalis Individualieji darbo santykiai, VIII Skyrius darbo ir poilsio laikas I Skirsnis darbo laikas. 115 straipsnis.	DK 115 str. 2 d. 115 straipsnis. Darbo laiko režimas taikant suminę darbo laiko apskaitą 2. Darbo (pamainų) grafikai pranešami darbuotojams ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas iki jų įsigaliojimo. Jie gali būti keičiami tik nuo darbdavio valios nepriklausančiais atvejais, išpėjus darbuotoją prieš dvi darbuotojo darbo dienas. Darbo (pamainų) grafikus tvirtina administracija, darbo (pamainų) grafikų derinimo tvarką suderinusi su įmonėje veikiančia darbo taryba (darbuotojų atstovais) arba kolektyvinėje sutartyje nustatyta tvarka.	2. Darbo (pamainų) grafikai pranešami darbuotojams ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas iki jų įsigaliojimo. Jie gali būti keičiami tik nuo darbdavio valios nepriklausančiais atvejais, išpėjus darbuotoją prieš dvi darbuotojo darbo dienas. Darbo (pamainų) grafikus tvirtina administracija, darbo (pamainų) grafikų derinimo tvarką suderinusi su įmonėje veikiančia darbo taryba (darbuotojų atstovais) arba kolektyvinėje sutartyje nustatyta tvarka.		TT sutarta, kad PS kartu su DO patikslins formuluotę.
117 straipsnis. Darbo laiko režimo ypatumai dirbant	3. Dirbančio naktį darbuotojo darbo laikas vidutiniškai negali viršyti aštuonių valandų per darbo dieną (pamainą) per apskaitinį vieno mėnesio laikotarpį. 4. Dirbančių naktį darbuotojų, išskyrus darbuotojus, nurodytus šio kodekso 118 straipsnyje, kurių darbas susijęs su ypatingais pavojais arba kurio fizinis ar			NUTARTA ATIDĖTI. Nesiūlome keisti, nes dabar Kodeksas atitinka Direktyvą 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko

nakties laiku	protinis darbo krūvis yra didelis (šio kodekso 112 straipsnio 4 dalis), bet kuriuo dvidešimt keturių valandų trukmės laikotarpiu, kai jis dirba naktį, darbo laikas per dieną (pamainą) negali viršyti aštuonių darbo valandų.			organizavimo aspektų <u>8 straipsnis</u> <u>Naktinio darbo trukmė</u> Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad: a) naktinės pamainos darbuotojų įprastinės darbo valandos per parą neviršytų vidutiniškai aštuonių valandų; b) naktinės pamainos darbuotojai, kurių darbas susijęs su ypatingais pavojais arba kurių fizinis ar protinis darbo krūvis yra didelis, bet kuriuo 24 valandų trukmės laikotarpiu, kai jie dirba naktinį darbą, nedirbtų daugiau kaip aštuonias valandas. b punkte nurodytas su ypatingu pavojumi arba dideliu fiziniu ar protiniu krūviu susijęs darbas yra apibrėžiamas nacionalinės teisės aktais ir (arba) praktika arba kolektyvinėmis sutartimis, arba darbdavių ir darbuotojų susitarimais, atsižvelgiant į naktinio darbo specifinį poveikį ir žalą.
--------------------------	--	--	--	--

<p>119 str. Viršvalandžiai</p>	<p>3. Per septynių paeiliui einančių kalendorinių dienų laikotarpį negali būti dirbama ilgiau kaip aštuonias valandas viršvalandžių, nebent darbuotojas savo sutikimą dirbti iki dvylikos valandų viršvalandžių per savaitę išreikštų raštu. Tokiais atvejais negali būti pažeista maksimali vidutinė keturiasdešimt aštuonių valandų darbo laiko trukmė per savaitę, skaičiuojant per apskaitinį laikotarpį. Maksimali viršvalandžių trukmė per metus – vienas šimtas aštuoniasdešimt valandų. Kolektyvinėje sutartyje gali būti susitarta dėl ilgesnės viršvalandžių trukmės.</p>			<p>NUTARTA ATIDĖTI. Mes siūlome nekeisti.</p>
<p>II dalis Individualieji darbo santykiai, VIII Skyrius darbo ir poilsio laikas I Skirsnis darbo laikas. 120 straipsnis.</p>	<p>120 straipsnis. Darbo laiko apskaita</p> <p>1. Darbdavys privalo tvarkyti darbuotojų, dirbančių pagal suminę darbo laiko apskaitą, darbuotojų, dirbančių naktį, ir darbuotojų, dirbančių nenustatytos apimties darbą, darbo laiko apskaitą.</p> <p>2. Darbdavys privalo įtraukti į darbo laiko apskaitą darbuotojo faktiškai dirbtus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) viršvalandžius; 2) darbo laiką švenčių dieną; 3) darbo laiką poilsio dieną, jeigu jis nenustatytas pagal grafiką; 4) darbo laiką naktį; 5) darbo laiką pagal susitarimą dėl papildomo darbo. 	<p>1. Darbdavys privalo tvarkyti darbuotojų, dirbančių pagal suminę darbo laiko apskaitą, darbuotojų, dirbančių naktį, ir darbuotojų, dirbančių nenustatytos apimties darbą, darbo laiko apskaitą.</p>		<p>TT buvo sutarta, kad SADM patikslins formuluotę. Siūlome:</p> <p>120 straipsnis. Darbo laiko apskaita</p> <p>1. Darbdavys privalo tvarkyti darbuotojų, dirbančių pagal suminę darbo laiko apskaitą, darbuotojų, dirbančių naktį, ir darbuotojų, dirbančių nenustatytos apimties darbą, darbo laiko apskaitą, išskyrus darbuotojų, dirbančių nekintančios darbo dienos (pamainos) trukmės ir darbo dienų per savaitę skaičiaus darbo laiko režimu.</p> <p>2. Darbdavys privalo įtraukti į darbo laiko apskaitą darbuotojo faktiškai dirbtus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) viršvalandžius; 2) darbo laiką švenčių

				dieną; 3) darbo laiką poilsio dieną, jeigu jis nenustatytas pagal grafiką; 4) darbo laiką naktį; 5) darbo laiką pagal susitarimą dėl papildomo darbo.
126 straipsnis. Kasmetinių atostogų sąvoka ir trukmė	2. Darbuotojams suteikiamos ne mažiau kaip dvidešimt darbo dienų (jeigu dirbama penkias darbo dienas per savaitę) arba ne mažiau kaip dvidešimt keturių darbo dienų (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę) kasmetinės atostogos. Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos ne trumpesnės kaip keturių savaitių trukmės atostogos.	2. Darbuotojams suteikiamos ne mažiau kaip dvidešimt dviejų darbo dienų (jeigu dirbama penkias darbo dienas per savaitę) arba ne mažiau kaip dvidešimt keturių šešių darbo dienų (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę) kasmetinės atostogos. Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos ne trumpesnės kaip keturių savaitių trukmės atostogos.		ATIDĖTA. Jeigu būtų pritarta, kad papildomos atostogos už darbo stažą tik kolektyvinėse sutartyse, siūlome taip: 2. Darbuotojams suteikiamos ne mažiau kaip dvidešimt dviejų darbo dienų (jeigu dirbama penkias darbo dienas per savaitę) arba ne mažiau kaip dvidešimt keturių šešių darbo dienų (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę) kasmetinės atostogos. Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos ne trumpesnės kaip keturių savaitių trukmės atostogos.
II dalis Individualieji darbo santykiai,	138 straipsnis. Pailgintos atostogos, papildomos atostogos ir kitos lengvatos 1. Darbuotojams iki aštuoniolikos metų, darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki keturiolikos metų arba	DK 138 str. 1 d. papildyti nurodant: 1. Darbuotojams iki aštuoniolikos		ATIDĖTA. Jeigu siūloma ilginti normalias kasmetines atostogas nuo 20 d.d. iki

<p>VIII Skyrius darbo ir poilsio laikas II Skirsnis poilsio laikas. 138 straipsnis.</p>	<p>neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, ir neįgaliems darbuotojams suteikiamos dvidešimt penkių darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba trisdešimt darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę). Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos penkių savaitių trukmės atostogos. Darbuotojams, kurių darbas susijęs su didesne nervine, emocine, protine įtampa ir profesine rizika, taip pat kurių darbo sąlygos yra specifinės, suteikiamos iki keturiasdešimt vienos darbo dienos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba iki penkiasdešimt darbo dienų (jeigu dirbama šešias dienas per savaitę), arba iki aštuonių savaitių (jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas) pailgintos atostogos. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina darbuotojų, turinčių teisę į šias atostogas, kategorijų sąrašą ir nustato konkrečią pailgintų atostogų trukmę kiekvienai darbuotojų kategorijai.</p>	<p>metų, darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki keturiolikos metų arba asmenims auginantiems neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, ir neįgaliems darbuotojams suteikiamos dvidešimt septynių darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba trisdešimt dviejų darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę).</p>		<p>22 d.d., tuomet atitinkamai reikėtų ilginti ir šias. 138 straipsnis. Pailgintos atostogos, papildomos atostogos ir kitos lengvatos 1. Darbuotojams iki aštuoniolikos metų, darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, ir neįgaliems darbuotojams suteikiamos dvidešimt penkių septynių darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba trisdešimt dviejų darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę). Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos penkių savaitių trukmės atostogos. Darbuotojams, kurių darbas susijęs su didesne nervine, emocine, protine įtampa ir profesine rizika, taip pat kurių darbo sąlygos yra specifinės, suteikiamos iki keturiasdešimt vienos darbo dienos (jeigu</p>
--	--	--	--	---

				dirbama penkias dienas per savaitę) arba iki penkiasdešimt darbo dienų (jeigu dirbama šešias dienas per savaitę), arba iki aštuonių savaitių (jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas) pailgintos atostogos. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina darbuotojų, turinčių teisę į šias atostogas, kategorijų sąrašą ir nustato konkrečią pailgintų atostogų trukmę kiekvienai darbuotojų kategorijai.
138 straipsnis. Pailgintos atostogos, papildomos atostogos ir kitos lengvatos	2. Darbuotojams už ilgalaikį nepertraukiamąjį darbą toje pačioje darbovietėje, už darbą sąlygomis, jeigu yra nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų ir tokių nukrypimų negalima pašalinti, ir už ypatingą darbų pobūdį suteikiamos papildomos atostogos. Papildomų atostogų trukmę, suteikimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.	DK 138 str. 2 d. papildyti nurodant: Lietuvos Respublikos Vyriausybė, po konsultacijų su socialiniais partneriais.		ATIDĖTA. 2. Darbuotojams už ilgalaikį nepertraukiamąjį darbą toje pačioje darbovietėje suteikiamos kolektyvinėse sutartyse nustatytos trukmės papildomos atostogos, o už darbą sąlygomis, jeigu yra nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų ir tokių nukrypimų negalima pašalinti, ir už ypatingą darbų pobūdį suteikiamos papildomos atostogos, kurių Papildomų atostogų trukmę, suteikimo sąlygas ir tvarką nustato

				Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
--	--	--	--	-------------------------------------

Mėlyna spalva pažymėti profesinių sąjungų pasiūlymai įtraukti papildomus DK straipsnius